

## Słowo wstępne

Jedenasty tom *Annales UMCS, sectio FF*, jest prezentacją szerokich zainteresowań kulturowych środowiska filologicznego UMCS. Można zaobserwować wyraźną tendencję do poszerzenia prac badawczych filologów o problemy, które wchodzą także w zakres kulturoznawstwa. Dążenie do ujęć wykraczających poza jedną specjalizację zarysowuje się mocno w nauce współczesnej, sięgającej coraz częściej do opracowań interdyscyplinarnych i synkretycznych.

Artykuły zamieszczone w tomie nie dotyczą kultury jako kategorii systemu wartości, skupiają się natomiast na *przejawach* kultury, takich jak style zachowań, atrybuty obyczaju, sfera symboli, regionalne odmiany kultury językowej. W tomie znajdują się prace dotyczące przemian w zakresie utrwalania i przekazywania zjawisk kulturowych, np. audiowizualności, życia teatralnego, paraliterackich widowisk weselnych. Problemy interferencji zjawisk kulturowych i ściśle literackich dochodzą do głosu w rozważaniach o preromantycznym ogrodzie, obywatelskim modelu obyczajowym, kształtowaniu się etosu poety, związkach i transfiguracjach między postacią historyczną a literacką, *otiach* literackich i pozaliterackich. Artykuły z zakresu historycznej i opisowej dialektologii, koncentrujące się na problemach gwaroznawstwa, ukazują natomiast zróżnicowanie języka polskiego społeczności pogranicza.

Każdy z prezentowanych artykułów stanowi fragment szczegółowych badań w danej dziedzinie kultury. Ukazuje jednocześnie, jak płodne naukowo są badania mające na celu poszukiwanie coraz to nowych i głębszych powiązań między zjawiskami składającymi się na modele kultury. Wielość i kształty tych modeli decydują o bogactwie danej kultury.

Alina Aleksandrowicz